

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
НА ДЕПАРТАМЕНТА ПО СПОРТ
ПРИ СУ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ”

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Иван М. Петков, ДН

на трудовете на **доц. Костадин Кирилов Костов, доктор,**

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор”** в **Департамента по спорт** при СУ „Св. Кл. Охридски” в професионалното направление 1.3. **Педагогика на обучението по физическо възпитание и спорт /Кинезитерапия/**

Конкурсът е обяван за нуждите на Департамента по спорт /ДС/ при СУ „Св. Кл. Охридски” /бр.24 от 16.03.2018 г./. Предвидени са лекционни курсове по учебните дисциплини „Основи на кинезитерапията /КТ/”, „Лечебен и спортен масаж” и „Изправителна гимнастика” във Факултета по начална и предучилищна педагогика /ФНПП/ в размер на 60 часа и в Медицинския факултет /МФ/ на СУ „Св. Кл. Охридски” по учебните дисциплини „Игрите в КТ” и „КТ в гериатрията” с хорариум 30 часа или общо 90 часа.

В конкурса единствен кандидат е **Костадин Кирилов Костов, доктор**, на длъжност доцент в Департамента по спорт. Представената от него документация за участие в конкурса /монографии, публикации, сертификати, дипломи, справки за цитирания и др./ е заявена и описана коректно и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника на СУ за приложението му.

Доц. К. Костов завършва висшето си образование в НСА „В. Левски” със специалност „Кинезитерапия” /Лечебна физкултура/ през 1979 г. и работи

като кинезитерапевт последователно в 4-та гр. б-ца, София, /1980-1982/, Студентска поликлиника /1982-1984/, в Санаториум за детска церебрална парализа- Момин проход /1984-1985/, в 27-мо ДКЦ, София /1985-2001/, в 17-то ДКЦ /2001-2005/, в Център по кинезитерапия на СУ /2006-2012/. От 2011 до 2013 г. е асистент в ДС на СУ. През 1992 г. му е призната специалност „Медицинска физкултура, през 2012 г. защитава успешно дисертационен труд за ОНС „доктор“, а през 2014 г. е избран за доцент в Департамента по спорт. Преподава учебни дисциплини във ФНПП и МФ на СУ с обща годишна учебна натовареност над 600 часа. Завършил е успешно 12 /дванадесет/ курса за следдипломна квалификация с български и чуждестранни лектори, което е обективизирано със съответни дипломи и сертификати. Повече от 25 години е хоноруван преродавател и практически екзаминатор в държавните практически изпити на студенти по кинезитерапия към Факултет „Кинезитерапия, спортна анимация и туризъм /КСАТ/ на НСА „В. Левски“

Участва в разработването на 2 /два/ научни проекти, ръководител на един докторант, успешно защитил дисертационния си труд и на над 40 дипломанти в областта на кинезитерапията и физическото възпитание. Рецензент е на 7 /седем/ процедури за хабилитации и защиты на докторски дисертации. Автор е на 14 /четирнадесет/ учебни програми за студенти, освободени от спорт и за студенти от ФНПП и МФ при СУ. От 2012 г. е ръководител на Център за кинезитерапия към ФНПП на СУ. Дълги години е зам. председател на АКРБ и на СКБ, а шест години е член на Федералния съвет на Федерацията на синдикатите в здравеопазването към КНСБ. Представен е списък с 37 /тридесет и седем/ цитирания, от които приемам 31 /тридесет и едно/ за реални.

Общата научна продукция на доц. Костов до момента възлиза на 56 /петдесет и шест/ труда. В конкурса за заемане на академичната длъжност „професир“ той участва с 21 /двадесет и един/ научни труда, от които 1 /една/ монография в размер на 221 стр., 1 /един/ учебник/учебно помагало – 200 стр. 6 /шест/ студии и 13 /тринадесет/ научни публикации, едно от които в чужбина. В 16 /шестнадесет/ от тях е самостоятелен автор, в 2 /две/ е първи автор и в една – втори автор. Публикувани са основно в сборници на СУ и от наши и международни научни форуми.

Научните трудове на доц. Костов могат да се разделят условно на следните групи:

1. Книги /монографии, учебни помагала – 2 бр. /№№ 1, 2/
2. КТ при заболявания на нервната система – 3 бр. /№№ 5, 15, 16/
3. КТ при ортопедични, травматични и дегенеративни заболявания на опорно-двигателния апарат – 9 бр. /№№3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 17/
4. Гръбначни изкривявания и изправителна гимнастика – 3 бр. /№№ 18, 19, 20/
5. Разни /вария/ - 4 бр. / №№ 4, 12, 13, 21/

В монографията **„Профилактика и корекция на неправилното телодържане” /1/** се разглеждат многостранно и в динамика причините за неправилната стойка и гръбначните изкривявания от ранната детска възраст до периода на съзряване и завършване на растежа и развитието на организма. Принос за теорията и практиката на КТ тук е не само изложението и критично разгледан опит по проблема, но и предложената, апробирана, експериментирана и прилагана с успех собствена триетапна методика на КТ.

Книгата **„Кинезитерапия при някои от най-често срещаните заболявания на опорно-двигателния апарат” /2/** всъщност е добре съставено учебно помагало, което може цялостно да се използва в учебната и практическата дейност на студенти. При евентуално второ издание на книгата препоръчвам заглавието да се съкрати и уточни – например **„КТ при някои заболявания и травми на опорно-двигателния апарат”**.

От публикациите за въздействието на КТ при заболявания на нервната система прави впечатление оригиналният и сполучлив опит да се използва автогенната тренировка в рехабилитацията на болни с мултипла склероза /5/, улеснителни прийоми в рехабилитацията след мозъчен инсулт /15/ и интересни тестове за самооценка /Айзенк/ при случаи с вегетативна дистония /16/. От студиите и научните публикации за опорно-двигателния апарат с практически принос са авторските методики на КТ при дегенеративни заболявания на гръбначния стълб /6/, на

колянната става /8/, тазобедрената става /11/ и при остеопороза /7/. С оригинален принос за теорията и практиката са прилаганите методики на КТ за рехабилитация на болни периартикуларни възпаления и след травми в раменна става с преимуществено въздействие върху външната ротация /3/, след фрактури на типичното място /14, 17/ и Зудеков синдром /10/ и др.

Иновативни и с принос за ранната профилактика на гръбначните изкривявания са публикациите на К. Костов в съавторство с Д. Игнатова /19, 20, 21/. Чрез естествен едногодишен експеримент в условията на детска градина се доказва положителния ефект на авторската методика на Д. Игнатова със занимателни изправителни упражнения върху физическото развитие и функционалното състояние на 5-6 – годишни деца.

В раздела „Вария” правят впечатление изследванията на физическото развитие при деца с нарушено зрение/ 12/, влиянието на КТ при студенти с начална хипертонична болест/13/ и обширната студия за историята и развитието на кинезитерапията в СУ /4/.

Научноприложните приноси в представените трудове на доц. К. Костов могат да се систематизират по следния начин:

- 1. Въз основа на задълбочени литературни справки и проучвания, експериментиране и прилагане на нови и използвани до момента методики на КТ, се осъществява публикуването на основополагащите трудове – монография и учебно помагало, които могат да се ползват с успех не само в профилактичната и лечебната области на КТ, но и в научната и преподавателска дейност**
- 2. Научноизследвателската дейност на доц. Костов е предимно с експериментален характер и се базира на огромния му личен практически опит / над 35 години/ в различни лечебни заведения и СУ. Това хармонично обединяване на теорията и практиката дава възможност за обективизиране на научните резултати и ефективното им съчетаване с преподавателската му дейност със студенти от различни факултети и специалности на СУ /ФНПП, МФ, ДС /**

- 3. С принос за практическата кинезотерапия са въведените нови методи и изследвания на доц. Костов за обективно измерване на посттравматичния едем след фрактури на типичното място, при редица дегенеративни заболявания на ОДА и посттравматични състояния**
- 4. С оригинален принос за ежедневната дейност на учителите в детските градини са апробирането, прилагането с успех и доказването на прилаганата занимателна изправителна гимнастика в рамките на рутинния модул по физическо възпитание при 5-6-годишни деца**

В научната продукция на доц. К. Костов се забелязват и известни пропуски, неясни моменти и неточности като погрешна сигнатура /№3/, известно дублиране в някои публикации, неточно представена библиография /№7/ и др. Не е подходящо в монография да се разполага изцяло текст на публикувано вече научно съобщение /№1, стр. 175/. Посочените пропуски нямат определящо значение върху цялостната научна продукция на доц. Костов и не намаляват нейната значимост.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. К. Костов участва в конкурса с внушителна и разнообразна научна продукция, плод на огромната му практическа, методическа и изследвателска дейности. В същото време той е практикуващ кинезотерапевт, който не е прекъсвал до момента лечебната и профилактична кинезотерапевтична практики. С достатъчна аудиторна и извънаудиторна заетост в ежедневната му преподавателска работа във ФНПП и в МФ на СУ той поддържа на високо равнище педагогическата си квалификация.

В научната, преподавателската и кинезотерапевтичната му дейности хармонично се съчетават огромният му практически опит с непрекъснатият му стремеж за овладяване на съвременни методи на КТ и теоретичното им обосноваване и приложение в полза на пациенти и студенти. Може да се приеме без резерви, че доц. Костов е изграден и завършен преподавател с постоянни научни интереси в областта на

кинезитерапията и физическото възпитание и отговаря напълно на всички изисквания на ЗРАСРБ и на Правилника на СУ за участие в конкурса.

Въз основа на изложеното до тук и от дългогодишните ми лични впечатления от професионалните и лични качества на кандидата, напълно убедено предлагам на уважаемите членове на научното жури към Департамента по спорт на СУ „Св. Кл. Охридски“ да гласуват положително за избирането на **доц. Костадин Кирилов Костов, доктор**, на академичната длъжност **„професор“** в професионално направление **1.3 Педагогика на обучението по физическо възпитание и спорт** по специалността от регулираните професии **„Кинезитерапия“**.

25.08.2018 г.

Рецензент:

/проф. д-р И. Петков, ДН/